

Suvi Määttä

12.12.2022

Helsinkiläisnuorten hyvinvoinnin ulottuvuudet

Perhetaustan ja kasvuympäristön yhteydet koettuun hyvinvointiin

Tutkimuksen tarkoitus

Helsinkiläisnuorten tyytyväisyys elämään ja koettu terveys ovat heikentyneet. Aiempaa useampi nuori kokee ahdistuneisuutta, yksinäisyyttä, koulu-uupumusta tai häiritsevää seksuaalista ehdottelua ja ahdistelua. Tässä tutkimusjulkaisussa tarkastellaankin kyseisiä hyvinvoinnin ulottuvuuksia syvällisemmin. Tavoitteena on tutkia, mitkä sosiodemografisiin, psykososiaalsiin, terveystyötyymiseen, osallisuuteen ja sosiaalisiin suhteisiin, kasvuympäristöön tai asuinalueeseen liittyvät tekijät ovat yhteydessä kyseisiin ilmiöihin.

Päätulokset

- Erityisesti psykososiaaliset tekijät, kuten ahdistuneisuus, yksinäisyys ja matala itsetunnon taso, ovat yhteydessä nuorten hyvinvointiin. Esimerkiksi nuoret, jotka kokevat yksinäisyyttä, ahdistuneisuutta tai joilla on matala itsetunnon taso, ovat muita epätodennäköisemmin tyytyväisiä elämäänsä tai kokevat muita todennäköisemmin terveytensä korkeintaan keskinkertaiseksi.
- Sosiodemografistista tekijöistä keskeisiä ovat sukupuoli ja perheen koettu taloudellinen tilanne. Pojat kokevat hyvinvointinsa paremmaksi kuin tytöt. Mitä heikommaksi nuori arvioi perheen taloudellisen tilanteen, sitä epätodennäköisemmin hän on tyytyväinen elämäänsä ja todennäköisemmin määrittää terveytensä korkeintaan keskinkertaiseksi senkin jälkeen, kun on huomioitu muut perhetaustaan, kasvuympäristöön tai asuinalueeseen liittyvät tekijät.
- Muita keskeisiä nuorten hyvinvointiin yhteydessä olevia tekijöitä ovat nuorten ateria- ja unirytmien epäsäännöllisyys, kuulumattomuus koulu- ja luokkayhteisöihin, keskusteluyhteys vanhempien kanssa, koulunkäynnistä pitäminen sekä syrjinnän kokemukset edeltävän vuoden aikana.

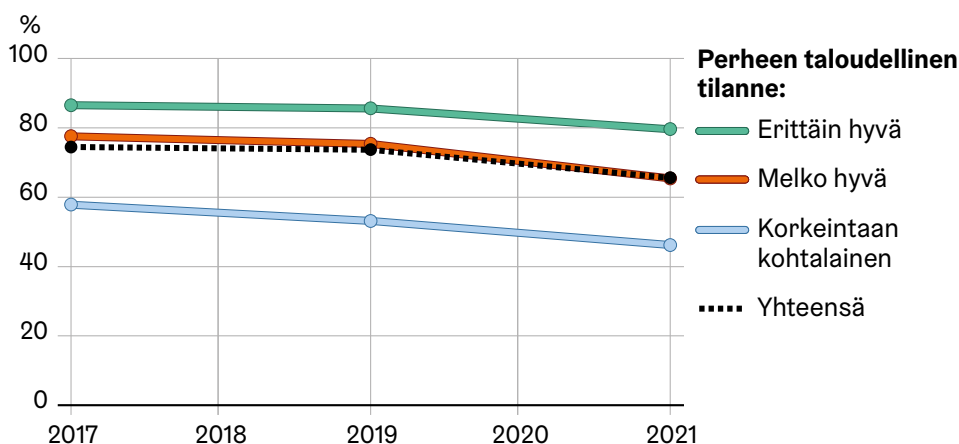
Aineisto:

Julkaisun aineistona on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttama Kouluterveyskysely ja siihen Helsingissä kouluikäisten nuorten vastaukset vuonna 2021. Myös Kouluterveyskyselyn aineistoja vuosilta 2017 ja 2019 hyödynnetään aikasarjoissa.

Nuorilla tässä tutkimuksessa tarkoitetaan kyseiseen kyselyyn vastanneita yläkoulun 8. ja 9.-luokkalaisia, lukion 1. ja 2. vuosikurssin opiskelijoita sekä ammatillisen koulutuksen 1. ja 2. vuosikurssin alle 21-vuotiaita opiskelijoita.

Yhteensä 14 837 nuorta osallistui kyselyyn vuonna 2021 Helsingissä.

Helsinkiäisnuorten tyytyväisyys elämään perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan Helsingissä vuosina 2017, 2019 ja 2021

Lähde: THL/Kouluterveyskysely, Helsingin aineisto.

Perhetausta ja kasvu ympäristö asuinalueella keskeisemmässä roolissa nuorten hyvinvoinnissa

Helsinkiäisnuorten hyvinvointiin on yhteydessä lukuisia tekijöitä kattaen yksilötason sosiodemografisia ja psykososiaalisia tekijöitä kuin myös laajempia kasvu ympäristön tekijöitä. Sen sijaan asuinalueella ei ole selkeää yhteyttä nuorten koettuun hyvinvointiin. Näyttääkin siis siltä, että nuorten yksilölliset tekijät, perhetausta ja arjen kasvu ympäristö ovat asuinalueella keskeisemmässä roolissa helsinkiäisnuorten hyvinvoinnissa.

Psykososiaalisten tekijöiden lisäksi tuloksissa korostuu koettu kasvu ympäristön turvattomuus. Esimerkiksi kokemukset syrjinnästä, häirinnästä tai vanhempien aiheuttamasta henkisestä väkivallasta edeltävän vuoden aikana ovat kielteisesti yhteydessä hyvinvointiin. Puolestaan osa osallisuuteen ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvistä tekijöistä näyttää myönteisesti. Esimerkiksi ahdistuneisuus tai yksinäisyys on epätodennäköisempää, jos nuorella on hyvä keskusteluyhteys vanhempiensa kanssa tai hän tykkää käydä koulua. Terveyskäyttäytymisen osalta tuloksissa nousee esille nuorten arkirytm. Epäsäännöllinen aamiais- tai unirytm heijastuu kielteisesti mm. ahdistuneisuuteen, yksinäisyyteen ja koulu-uupumukseen, kun taas säännöllinen liikkuminen on yhteydessä myönteisesti elämään tyytyväisyyteen.

Mitä tutkimuksen tuloksista tulisi huomioida?

Tämän tutkimuksen tulokset kannustavat kehittämään menetelmiä ja toimenpiteitä, joilla vahvistetaan nuorten psykososiaalista hyvinvointia, säännöllistä arkirytmia, osallisuutta ja sosiaalisia suhteita sekä kasvu ympäristön turvallisuutta. Sukupuolten ja perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan havaitut erot hyvinvoinnissa ovat huolestuttavia, koska molempien tekijöiden mukaan erot nuorten välillä ovat kasvaneet viime vuosien aikana Helsingissä. Kyseisten tekijöiden merkitystä nuorten hyvinvoinnissa tulisikin tarkastella vielä perusteellisemmin. Tutkimuksen tulokset kannustavat myös pohtimaan laajemmin ilmiöiden taustalla esiintyviä yhteisiä juurisyytä.

Kuviossa nähdään, miten helsinkiäisnuorten tyytyväisyys elämään on heikentynyt perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan vuosina 2017, 2019 ja 2021. Erityisesti nuoret, jotka arvioivat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi, ovat muita harvemmin tyytyväisiä elämäänsä.

Perheen koetun taloudellisen tilanteen yhteys elämään tyytyväisyyteen säilyy senkin jälkeen, kun on huomioitu muut perhetaustaan, kasvu ympäristöön ja asuinalueeseen liittyvät tekijät.

Helsinki

Lue koko julkaisu täältä: [pdf](#)

Lisätietoja: Suvi Määttä puh. +358 40 588 7891

Sähköposti: [etunimi.sukunimi\(at\)hel.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)hel.fi)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitietoyksikkö
www.hel.fi/kaupunkitieto